

מזן התלמוד

סדר קדשים, מסכת מנחות פ"ה, ב'

רב חלקיה בר טובי הוה ליה קרנא דארעא, ניר חציה זורע חציה, ניר חציה זורע חציה, ועבדה על חד תרי זמזבין להו לחיטי כסמידא.

קרנא דארעא – חלקת אדמה
על חד תרי – פי שתיים
סמידא – סולת

הסבר: לרב חלקיה בר טובי הייתה חלקת אדמה. הוא נהג כל פעם לחרוש חצי ממנה ולזרוע את החצי השני, וכתוצאה מכך הצמיחה הקרקע פי שתיים מהתבואה הרגילה, והוא מכר את החיטים לעשיית סולת משובחת.

סדר קדשים | מסכת מנחות פ"ד - צ'
פרשת שמיי | י"ח - כ"ד בניסן תשפ"ו (11-5 לאפריל 2026)

הלימוד מוקדש להצלחת חיילי צה"ל ורפואת הפצועים
אחינו כל בית ישראל
הנתונים בצרה ובשביה
העומדים בין בים ובין ביבשה
המקום ירחם עליהם
ויציאם מצרה לרוחה
ומאפלה לאורה
ומשעבוד לגאולה
השתא בעגלא ובזמן קריב
ונאמר אמן

ח פסח חנוה!

דף פ"ד: מצות ביכורים

אדם שיש לו פרדס או שדה, בו הוא מגדל אחד משבעת המינים, עליו להביא לבית המקדש בכל שנה את הפרות הראשונים שנגדלו בשדהו בשנה זו. בבית המקדש הוא נותן את הפרות לכהנים. "ביכורים" מלשון בכור. אלה הפרות הראשונים, הבכורים. הולך אדם בפרדסו, ומבחין שביין עלי העץ מתחיל לבצבץ פרי. נוטל חוט, קושר על הפרי ואומר: "זה יהיה ביכורים". כשפרי גדל והיה ראוי לאכילה, קטפו אותו, הניחוהו בכלי והעלו אותו לירושלים לכהנים. מצות ביכורים נהגת מחג השבועות ועד חנוכה. זמן הבאת הביכורים הוא מתקופת חג השבועות ועד חנוכה - ומה עושים עם פרות שהבכירו אחרי חנוכה? הרמב"ם בהלכות ביכורים פוסק שפרות שהבכירו לאחר חנוכה, נחשבים כביכורים של השנה הבאה, ויש להניחם עד לאחר חג השבועות.

דף פ"ה: טפח של שמן

פעם אחת נכרים שהתגוררו בלודקיא היו זקוקים לשמן. הם מינו שליח ואמרו לו: הבא לנו שמן בשני מאה ריבוא. בהגיעו לארץ ישראל שלחו אותו ליהודי שמתגורר בגוש חלב. הלך השליח ומצא את היהודי עובד בפרדס הזיתים. "יש לך שמן בשני מאה ריבוא?" שאל השליח, והיהודי השיב: "המתן עד שאסים את עבודתי". השליח המתין ונחזר עם היהודי לביתו ובדרך היה היהודי מסקל אבנים משדוהו. אמר השליח: "אדם שעובד עבודה כה פשוטה של סיקול אבנים, יש לו כה הרבה שמן?". כשהגיעו לביתו הוציאה שפחת היהודי קומקום מים חמים כדי שירחוץ את ידיו ואת רגליו והביאה ספל זהב מלא שמן וטבל בו את רגליו. כה עשיר היה אותו יהודי. שמן כה רב קנה אותו נכרי עד שהוא שכר את כל בהמות המשא שבארץ ישראל כדי להוביל את השמן לארצו.

"תלמוד ישראלי" פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי המנגיש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר לתרבות ומורשת ישראל.

זמני השבת במוקדי הפעילות בעולם:

ישראל י"ם:	ניו יורק:
כניסת שבת: 18:29	כניסת שבת: 19:10
יציאת שבת: 19:43	יציאת שבת: 20:14
ישראל ת"א:	גרמניה:
כניסת שבת: 18:45	כניסת שבת: 19:29
יציאת שבת: 19:45	יציאת שבת: 20:52

חברותא

חירון פסח
'נא' וסג' ת'

א' הדבר האחרון שאוכלים בליל הסדר

ב' חשוב לעשות בלילה שלפני ערב פסח

ג' בעל חיים בהגדה שנטרף על ידי חתול

ד' המכה החמישית

ה' קוראים אותה בליל הסדר

ו' מהו שמה של המצווה לספר לילדים על יציאת מצרים?

ז' מאכל צלוי בקערת הסדר

ח' לפני פסח מבטלים אותו כעפר הארץ

ט' מה עושים לכרפס בתחילת הסדר?

י' האירוע המרכזי שחוגגים בפסח

יא' השלב בסדר שבו אוכלים "סנדוויץ'"

לב' כינוי של הלילה שבו ה' שומר עלינו

לג' נוהגים שהילד הכי קטן שר אותו

לד' למה הפך המטה של משה?

לה' הים שבו עברו בני ישראל וטבעו המצרים

לו' מה היינו לפרעה במצרים?

לז' המצרים העבידו את בני ישראל ב...

לא' חיה שהציקה למצרים במכה השנייה

לב' השלב הראשון של ליל הסדר

לג' שואל את כולם: "מה העבודה הזאת לכם?"

לד' השלב בסדר שבו כולם אוכלים לשובע

לה' בתוכה היה טמון מושיעם של ישראל

סיפור על אליהו הנביא

יהודי עשיר אחד נכנס אל רבי לוי יצחק מברדיצ'ב, ואמר לו בעצב: "רבי, בכל שנה בליל הסדר אני מחכה ומחכה, פותח את הדלת לרווחה, אבל אף פעם לא זכיתי לראות את אליהו הנביא. מה עלי לעשות?" הורה לו הרבי לנסוע לעיירה רחוקה ולהתארח בליל הסדר בביתה של משפחה מסוימת, והבטיח לו שאם יעשה זאת יזכה לראות את אליהו הנביא. כאשר הגיע לשם האיש, מצא את המשפחה בבית עלוב כשהם סובלים מרעב. "אין לנו אפילו מצה אחת לליל הסדר", אמרו לו בדמעות. מיד פתח העשיר את ארנקו, וקנה עבורם את כל צרכי החג ביד נדיבה. הם ערכו את ליל הסדר ברוב פאר והדר – אבל לאכזבתו של העשיר, גם הפעם לא זכה לראות את אליהו הנביא. חזר האיש אל רבי לוי יצחק וסיפר לו על כך. העמיד אותו הרבי בפני מראה ואמר לו: "הנה לך! באותו לילה בבית העני – אתה היית אליהו הנביא שלהם! בזכותך היה להם אור, אוכל ושמחה. כשיהודי עושה חסד ועוזר לאחרים, הוא ממלא את תפקידו של אליהו הנביא בעצמו."

חמד של מושג

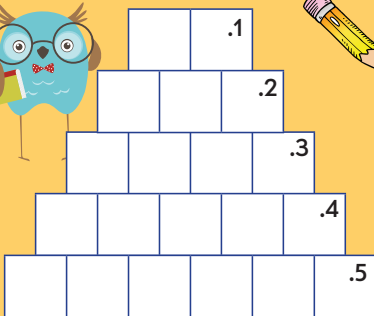
מסופר שבשנת תרס"ג, היו בערב פסח פרעות קשות ביהודים שבקהילת מקנס שבמרקו. היהודים שהיו מסוגלים לשאת נשק ולהילחם עשו זאת, ואילו הזקנים, הנשים והטף הסתתרו. הרב חיים משאש, אביו של הרב יוסף משאש, זעק בראש חוצות והעיר את לבבות האנשים לשוב בתשובה. כל יהודי העיר הצטרפו אליו ונעו בבכייה, ובחסדי ה' הצליחו להבריח את הפורעים.

4260	3930	3880	3828	3728	3408	3340	2934	2883	2448	2448	2238	1948	0	
התלמוד הירושלמי	רבי יהודה הנשיא	רבי עקיבא	חורבן ביהמ"ק ה-2	הלל הזקן	-352 הקמת ביהמ"ק ה-2	-560 אסרת המלכה	-422 חורבן ביהמ"ק ה-1	חונת ביהמ"ק ה-1	שלמה המלך	דוד המלך	דבורה הנביאה	מתן תורה	-1311 יציאת מצרים	אפרים ומנשה
495 חתימת התלמוד	רבי יהודה הנשיא	רבי עקיבא	חורבן ביהמ"ק ה-2	הלל הזקן	-352 הקמת ביהמ"ק ה-2	-560 אסרת המלכה	-422 חורבן ביהמ"ק ה-1	חונת ביהמ"ק ה-1	שלמה המלך	דוד המלך	דבורה הנביאה	מתן תורה	-1311 יציאת מצרים	אפרים ומנשה

- 3 מי האיש שמתפלל?
- 4 למה יש תעלת מים מסביב למזבח?
- 5 מה מוכיחה האש שירדה מהשמיים?

- התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:
- 1 מי האנשים ליד המזבח הגדול?
  - 2 למה יש להם חניתות?

חידת פיראז'ה!

1. בהמה עם קרניים
2. אותו הכה אהרון במכת כינים
3. ה' הכביד את ליבו
4. בהר סיני נכנס משה אל תוך...
5. כשאבא עושה בדיקת חמץ, אסור ----- לו!!

מי אני?

1. אני נביא, תשבי, וגלעדי.
2. התווכחתי עם נביאי הבעל בהר הכרמל.
3. הנביא אלישע היה תלמידי וממשיך דרכי.
4. עליתי בסערה השמימה.
5. אני מגיע לכל ברית מילה ולכל בית בלי הסדר.

2019

שנת סיום השי"ס ללומדי הדף היומי

2017

70 שנה למדינה

1969

הרב אריה לזין

1967

מלחמת ששת הימים

1948

הקמת המדינה

1947

מלחמת העצמאות

1939

שואה

1897

הרצל

1500

העת החדשה

1492

גירוש ספרד

הרמב"ם

רש"י

רבי סעדיה גאון

510

ימי הביניים

תקופת הראשונים

תקופת הראשונים

תקופת הראשונים

תקופת הראשונים

סדר קדשים | מסכת מנחות | דף פ"ו - צ'

דף פ"ו: הפקת שָׁמֶן לַמְנוּחֹת הַמִּקְדָּשׁ

אֶת נְרוֹת הַמְנוּחָה שֶׁבְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ צָרִיךְ לְהַדְלִיק מִשָּׁמֶן זֵית מוּבָחָר בְּיִתְרוֹ. הַמִּשְׁנָה הַנּוֹלָמֶדֶת בְּדָף זֶה מְסַפֶּרֶת שֶׁהָיוּ שְׁלוֹשׁ תְּקוּפוֹת בַּשָּׁנָה שֶׁל מְסִיקַת זֵיתִים וְהִיא קוֹבְעַת אֵיזָה שָׁמֶן רָאוי לַמְנוּחָה. הַזֵּיתִים שֶׁנִּמְצְאוּ בְּרֹאשׁ הָעֵץ מִבְּשִׁילִים רֵאשׁוֹנִים כִּי הֵם חֲשׂוּפִים לְאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ כָּל הַיּוֹם. תְּחִילָה לִיקְטוּ אֶת הַזֵּיתִים שֶׁבְּרֹאשׁ הָעֵץ, כְּתָשׁוּ אוֹתָם וְהִנִּיחוּ אֶת הַזֵּיתִים בְּתוֹךְ סַל כְּדִי לֵאגֹר אֶת הַשָּׁמֶן שֶׁנָּזַל מֵהֶם. הַשָּׁמֶן הַזֶּה כָּשֶׁר לַמְנוּחָה כִּי הוּא מְשׁוּבָח בְּיִתְרוֹ. לְאַחַר מִכְּנִיסִים אֶת הַזֵּיתִים תַּחַת קוֹרַת בֵּית הַבַּד הַכְּבֵדָה וּמוֹעֲכִים אוֹתָם תַּחַת מִשְׁקַל עָצוּם וְשׁוֹב יוֹצֵא מֵהֶם שָׁמֶן. הַשָּׁמֶן הַזֶּה כָּבֵד אֵינוֹ כָּשֶׁר לַמְנוּחֹת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אֶךְ הוּא כָּשֶׁר לַמְנוּחֹת. לְאַחַר מִכְּנִיסוֹ אֶת הַזֵּיתִים וְהִפִּיקוּ מֵהֶם שָׁמֶן נוֹסֵף. לְאַחַר תְּקוּפָה הַבְּשִׁילוּ גַם הַזֵּיתִים שֶׁנִּמְצְאוּ בְּאֶמְצַע הָאֵילָן וְגַם הֵם עָבְרוּ תַּהֲלִיךְ זֶהָ. הַשָּׁמֶן הָרֵאשׁוֹן שֶׁהוֹפֵק מֵהֶם כָּשֶׁר לַמְנוּחָה. לְאַחַר תְּקוּפָה לִיקְטוּ אֶת הַזֵּיתִים הַתְּחִתּוֹנִים בְּיִתְרוֹ, שֶׁלְעוֹלָם אֵינָם מִבְּשִׁילִים הֵיטֵב וְלִכֵּן מִנִּיחִים אוֹתָם עַל הַגָּן כְּדִי שִׁיחֲשִׁפוּ לְשִׁמְשׁ וְיִבְשִׁילוּ עוֹד.

דף פ"ז: רבי יוסי בן חלפתא

רבי יוסי המוזכר במשנה הוא רבי יוסי בן חלפתא, שנולד בציפורי ורבו המובהק היה רבי עקיבא. הוא היה בין התנאים שהוסמכו על ידי רבי יהודה בן בבא רגעים לפני רציחתו על ידי הרומאים. במשנה ישנו למעלה משלוש מאות הלכות בשם רבי יוסי. הנשיא רבן שמעון בן גמליאל העמיד את רבי יוסי כרב לבנו יהודה, שאחר כך גודע כרבי יהודה הנשיא עורך המשנה. רבי יוסי חיבר את הברייתא "סדר עולם" שבה מתוארים ארועים מברייתת העולם ומארעות בתנ"ך. חמישה בנים גדולים בתורה הותר אחריו רבי יוסי, וכשנפטר התאבלו עליו כל בני דורו.

דף פ"ח: קני המנוחה

ה' ציאה את אהרן הכהן להדליק בכל יום את נרות המנוחה שבבית המקדש. לאחר כל יום היתה מצוה נוספת להכין את הנרות, כלומר: להוציא את השמן שנותר ואת הפתילה השרופה. המנוחה עצמה היתה גדולה ועשויה מזָהָב טהור - אם כן, איך הצליחו להוציא את השמן מתוך הנרות? רב ששת אומר שהקנים שעליהם היו הנרות, נעשו בצורה מיוחדת של חוליות חוליות, כדי שאפְּשֶׁר יהיה לכופף את הנרות וכן ישפך מהם השמן.

דף פ"ט: כלי מדידה בבית המקדש

בבית המקדש היו כלי מדידה שונים כדי למדוד שמן, מים וזן שהוקרבו על המזבח כמנחות או כנסכים. חז"ל קיבלו מדור לדור שהיו בבית המקדש שבעה סוגים שונים של כלי מדידה של משקים, לצרכי בית המקדש. למשל, יש קרבנות שמקריבים אותם "חצי הין" וזן - היה כלי מדידה בכמות של חצי הין.

דף צ': יד הקדש על העליונה

גזרי ההקדש בבית המקדש היו קובעים הסכמים עם סוחרים ועם ספקים לצורך קניית מצרכים שצרכו להם להקרב בבית המקדש. בתקופת הקציר היו הגזברים משלמים כסף לסוחר ובתמורה לכך הוא התחייב לספק להקדש יינות וסולת במהלך כל השנה. מחירים הם דבר לא קבוע, אולם כשאדם עושה עסקה ומשלם, הוא יקבל את הסחורה שיקנה בין אם עלה מחירה לאחר העסקה ובין אם ירד מחירה. אבל לגבי הקדש ישנו דין מיוחד לטובת הקדש. אם כשסוֹכְמָה העסקה היה מחיר הסולת ארבעה סאים סולת בסלע ואחר כך עלה המחיר ואפשר לקנות רק שלושה סאים בסלע - על הסוחר לספק את הסחורה לפי המחיר הישן ולהפך. הלכה זו קרויה: "יד הקדש על העליונה".

דבר תורה

חג פסח אינו רק חגיגה על אירוע היסטורי שהתחולל לפני למעלה מ-3000 שנה. במרכזו של החג אנו באים לבטא את האמונה ש"היא שעמדה לאבותינו ולנו", גם בימי פרעה אבל גם בכל מהלך הדורות כולם. על הפסוק שמתאר את יציאת בני ישראל ממצרים אומרת התורה "ובני ישראל יוצאים ביד רמה" ומלמדת שבני ישראל לא רק יצאו, בעבר, אלא יוצאים בהווה מתמשך-תמיד הקדוש ברוך "מצילנו מידים". אמונת ישראל מלמדת אותנו להביט מעבר למשברים הרגעיים, וחג הפסח מזכיר לנו שגם כשהים סוגר מלפנים והמצרים רודפים מאחור, או כשהחושך נראה סמיך וחסר מוצא - תמיד קיימת יד מכוונת. זהו פלא קיומו של עם ישראל, וזה אחד הדברים עליו אנו שמחים וחוגגים את חג הפסח.

שאלות שהמוע?

1. באיזה אופן אפשר למכור חפץ במחיר גבוה בהרבה מערכו?
2. אלו כוהנים הביאו מנחת חינוך פעמיים?
3. האם אפשר להקריב קורבנות בלילה?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עולון עד השעה 14:00, למייל: talnudhagralla@medison.co.il יש לציין את מס' העולון עליו אתם עונים. *בפיקוח רואה חשבון

תשובות

הציור השבועי

1. נביאי הבעל.
2. הם נהגו לשרוט את עצמם בזמן הפולחן.
3. אליהו הנביא.
4. כדי להראות את גודל הנס שהאש תשרוף גם אותם.
5. שה' הוא האלוקים.

מי אני?

אליהו הנביא

חידת פירמידה

1. פר 2. עפר 3. פרעה 4. הערפל 5. להפריע

חידת פסח

א'-אפיקומן	ט'-טובלים במי מלח
ב'-בדיקת חמץ	י'-יציאת מצרים
ג'-גנדי	כ'-כורך
ד'-דבר	ל'-ליל שימורים
ה'-הגדה	מ'-מה נשתנה
ו'-והגדת לבנך	נ'-נחש
ז'-זרוע	ס'-סוף
ח'-חמץ	ע'-עבדים

